

16 anys
d'història
Fundació Privada
Educativa Vedruna
Barcelona
2002-2018

juliol 2018

16 anys
d'història

Fundació Privada
Educativa Vedruna
Barcelona

2002-2018

*Cavar entre les pedres, els terrossos
i les arrels que mai no arrencaràs.
Però aquest és el preu del que és profund.
Cavar és religiós.
És una forma de bondat.
Cavar de nit. Després agenollar-se
i aixecar els ulls a les estrelles
sabent que cal buscar-ho tot a terra:
com construir una casa, com escriure un poema.
I fins i tot des d'on tornar a estimar
en aquest temporal de la memòria.*

JOAN MARGARIT

Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona. 16 anys d'història (2002-2018)

Primera edició: juliol de 2018. © de l'edició: Vedruna Catalunya. © dels textos: els seus autors. © de les fotografies: els seus autors. Correcció: Mercè Rial. Disseny gràfic: Casals i Cots / DiacDisseny. Impressió: Gràfiques Diac Vic. Dipòsit legal: B.17823-2018. ISBN: 978-84-947517-3-8.

Tots els drets reservats. Cap part d'aquest llibre no podrà ser reproduïda per cap mitjà sense prèvia autorització escrita de l'editor.

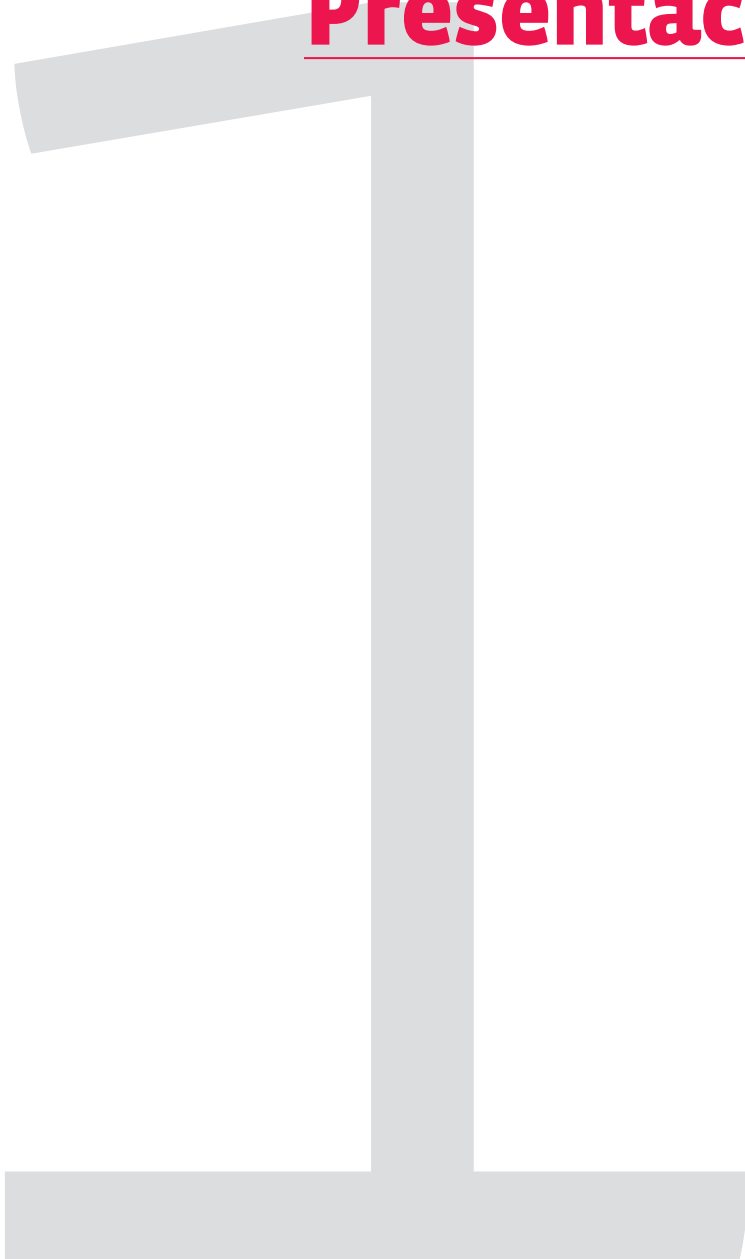
Guió

	1	Presentació	9
	2	El perquè d'una Fundació	13
3		Els orígens de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona	17
	4	El Patronat, nucli de desenvolupament de la Fundació	21
	5	Els directors generals, motors de transformació	29
	6	El desplegament de la Fundació. L'obra feta	37
	7	El camí cap una nova Fundació: Si anem junts, és millor	57
8		Una realitat transformada: Fundació Vedruna Catalunya Educació	71

Paraules clau Fer xarxa, clima familiar

Des de l'inici de la constitució de la Fundació, un dels mots que més s'ha utilitzat a les nostres escoles és el de «xarxa»: Xarxa d'escoles. Aquesta ha estat durant molts anys una mena de cursa de fons que, sense fer soroll, M. Àngels Muro va ser capaç de fer des del primer moment, com a presidenta. La M. Àngels, sempre amb un caràcter obert, afable i acollidor, va anar creant –entre passadissos– un clima que capacitava per al diàleg. A aquesta tasca s'hi va incorporar, més endavant, Montse Espinalt. Juntes van saber conduir, amb la resta de l'Equip de Gestió, un projecte on el clima familiar de la Proposta Educativa Vedruna es va anar fent realitat en la nova Fundació.

Presentació

Vet aquí un document al qual hem volgut donar una presentació formal en forma de publicació. Donar-li aquest format té una intenció clara: deixar constància per a la història de l'educació del país i per a la història de la Congregació de les Germanes Vedruna de Catalunya, i concretament de la província canònica de Barcelona, de l'existència d'una entitat, la **Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona**, que ha tingut setze anys de vida. Una entitat creada formalment l'any 2002 i que va deixar d'existir el dia 22 de maig de l'any 2018, festivitat de Santa Joaquina, a partir del moment en què la Fundació de Barcelona va passar a ser part integrant d'una nova fundació: la **Fundació Vedruna Catalunya Educació**.

Aparentment, a un lector o lectora que estigués fora del context del cercle Vedruna li podria semblar que una entitat amb només setze anys d'història és una entitat menuda i amb poc recorregut. L'objectiu d'aquesta publicació, amb el format d'una memòria, és mostrar exactament el contrari. El valor d'una entitat no es mesura, només, pel seu nombre d'anys, sinó, i sobretot, per la capacitat de transformació de la realitat que pot tenir i per l'impacte generat en relació amb el seu entorn. Si fem una anàlisi de la situació de les 13 escoles de la Congregació l'any 2002 (a més de l'Escola Vedruna de Tona) i establim una comparativa amb la seva situació actual¹ ens adonarem com el canvi que han fet aquestes escoles en aquests anys ha estat radical en molts àmbits de la seva existència. La Fundació Privada Vedruna Barcelona ha deixat petjada. Precisament pel significat d'aquest canvi, pensem que cal deixar-ne constància escrita per a la memòria col·lectiva de la Institució.

Aquest és, doncs, l'objectiu principal d'aquesta publicació: posar en valor l'existència de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona i la feina duta a terme en aquest període i deixar constància de l'aportació feta. Això permetrà entendre el nostre present i el nostre futur.

Amb aquesta publicació es tanca, com dèiem, una història breu però que ha esdevingut decisiva per al futur de les 14 escoles de l'antiga província canònica Vedruna de Barcelona, que citem amb el nom que tenien a finals del segle XX: Vedruna Gràcia, la Immaculada de Barcelona, l'Escola Vedruna-Àngels, l'Escola Vedruna del carrer del Vall de Terrassa, l'Escola Joaquina de Vedruna del barri de les Arenes de Terrassa, l'Escola del carrer Garcilaso el Carme de Sabadell, l'Escola de la Immaculada, del

1. La Fundació partia l'any 2002 de 13 escoles. A partir del setembre de 2015, a Vic, l'Escorial i la Llar d'Infants Vedruna van esdevenir un únic centre. Això explica que en alguns moments es parli de 13 escoles i en d'altres de 14, sempre en funció de l'any al qual fem referència.

barri de les Termes de Sabadell, l'Escola del Carme de Manlleu, l'Escola Vedruna de Berga, l'Escola Vedruna de Sallent, l'Escola Vedruna d'Artés, la Llar «Manso» de Vic, el col·legi Escorial de Vic i una escola que sempre hem anomenat com a «amiga»:² la Fundació Paula Delpuig, de Vedruna Tona, nascuda l'any 1992 d'acord amb la Congregació. En el moment de la creació de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona, els noms oficials de moltes d'aquestes escoles incloïen a la seva denominació «Col·legi del Carme» o «Immaculada», dos noms propis amb els quals s'havien batejat les escoles Vedruna entre mitjans del segle XIX i principis del segle XXI. Tot i això, a nivell popular, especialment en pobles i ciutat menudes, eren escoles que la gent anomenava «de les monges». També en la nomenclatura dels noms hi ha hagut canvis importants. Avui totes elles han esdevingut «escoles Vedruna», amb el nom de la població corresponent al costat.

RAMON RIAL

Vic, juny de 2018

2. Amb el terme *amiga* ens referim a l'Escola Vedruna de Tona, entitat vinculada a la Congregació a través de la Fundació Paula Delpuig.

Paraules clau Moments clau: viatges

En la història de la Fundació hi ha hagut moments de vivència que han estat clau i han marcat un abans i un després. En aquest sentit ens fem ressò del viatge organitzat a Navarra i al País Basc el curs 2006-2007. Un viatge en el qual van participar 54 directors i caps d'estudis de totes les escoles de Barcelona, amb el seu Equip de Gestió, i dues persones de direcció convidades de l'Escola Vedruna de Bellpuig. L'argument era simple: visitar escoles que estaven treballant en el format ISO (Sistema de Gestió de Qualitat).

El viatge es va centrar a Pamplona (Escola Vedruna) i a l'entorn de Bilbao. Els resultats foren clars i evidents. És a partir d'aquest viatge que totes les escoles Vedruna de Barcelona van iniciar el procés cap a l'obtenció de l'ISO, que totes tenen en l'actualitat. Cal afegir, però, que si bé d'aquell viatge d'una setmana fou molt important la decisió de treballar «a partir del sistema de Qualitat», ho fou tant o més l'augment d'una manera evident del bon clima, la convivència i el coneixement mutu entre les escoles.

Un altre viatge, el realitzat a Finlàndia la primavera de l'any 2016, va ser un punt de partida conjunt per a tots els directors generals de les escoles Vedruna de Catalunya, en el qual van participar activament els directors de Barcelona. Sens dubte, el clima distès i la convivència són factors afavoridors de grans projectes.

**El perquè
d'una
Fundació**

Per entendre l'origen de la Fundació cal remuntar-nos a finals del segle XX, a partir de dos elements clau: d'una banda, la manca de vocacions religioses a la Congregació (aspecte general que es donava –i es continua donant– en una gran majoria dels ordes religiosos) i, de l'altra, la ferma voluntat de buscar futur per a les escoles de titularitat Vedruna per part de la Congregació. Aquestes dues variables semblen claus i definitives per entendre el naixement de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona.¹

Els documents existents que trobem per empènyer a buscar solucions de futur tenen com a referents els mateixos documents dels Capítols Generals de la Congregació, on llegim:

1993: XXIII Capítol General

«La situació congregacional i la resposta a noves urgències apostòliques ens obliguen a fer una sincera revisió i discerniment de les nostres tasques apostòliques. El procés de discerniment ha d'anar seguit d'una presa de decisions i ha de marcar un camí a recórrer en el futur i:

—Donar resposta coratjosa a les necessitats prioritàries de la Missió Educativa del moment.

—Preparar persones i estructures que puguin donar continuïtat als nostres centres com a escoles d'identitat Vedruna.

—Continuar integrant laics en tasques directives i de gestió oferint-los la formació i l'acompanyament necessaris.

—Buscar la forma de titularitat més adient i constituir un "Secretariat" que orienti i coordini les escoles de la Província.»

1999: XXIV Capítol General

«Quant a les nostres obres volem continuar fent passos fins a poder compartir realment la missió a tots els nivells (...).

La nostra actuació ha de restar oberta als horitzons nous i als nous tarannàs i a continuar fent passos concrets de transformació vers la utopia, per tal d'assolir que les nostres obres esdevinguin per a la societat una autèntica alternativa.»

1. És així com ha quedat reflectit en els documents interns en PowerPoint que les Germanes de la Congregació de la Província de Barcelona compartien en les seves trobades.

Com a resposta immediata a aquesta voluntat, a la província canònica de Barcelona es constitueix una comissió formada per tres germanes i dos laics per estudiar formes concretes d'orientar el futur de les escoles de la Província. S'inicia una etapa de reflexió amb titulars i directors per tal de recollir suggeriments i propostes amb vista a la creació d'estructures de futur que puguin impulsar i coordinar l'acció educativa en els seus diferents àmbits.

Aquesta voluntat, expressada en els Capítols, va anar acompanyada de dos fets en els quals les germanes van creure profundament:

1. D'una banda, la confiança en els mestres laics de la Congregació. En aquest sentit, s'havia celebrat al llarg del curs 1997-1998 el FÒRUM EDUCATIU VEDRUNA, a nivell de l'Estat espanyol, sota el lema PARLEM DE FUTUR, amb la participació de més de 3.000 educadors en diàleg obert. Es va fer un treball d'autoavaluació i de disseny de línies d'acció prioritàries recollides en la declaració programàtica «JUNTS CONSTRUINT FUTUR», elaborada després d'un treball dut a terme primer en cada escola; després també per províncies, i en una trobada final a Valladolid. Tota una mostra de voluntat de futur.

2. De l'altra, el fet que des de feia anys, a partir d'un encàrrec de la mateixa Congregació, s'hagués encomanat a la Gna. Mabel Burgell la formació de mestres en relació amb el *carisma*, és a dir, la voluntat de transmetre l'estil educatiu a mestres i professors. Aquests cursos van arrelar de manera profunda i són, segurament, un dels elements pels quals l'estil educatiu de l'escola Vedruna es va saber transmetre a molts mestres laics.

Paraules clau

Carisma

Sense haver format mai part de l'Equip de Gestió, hi ha persones que han esdevingut en tot moment punts de referència en la història de la Fundació i de la Congregació. Volem destacar la figura externa a la Fundació de Mabel Burgell. La història de la nostra institució la recorda i la recordarà com la persona que va rebre l'encàrrec de transmetre el carisma educatiu Vedruna a mestres i directors de les nostres escoles. Sens dubte, la seva capacitat per explicar i il·lusionar en el Projecte Educatiu ha estat un factor clau que explica com la manera de fer i de ser de l'Escola Vedruna i dels seus mestres ha traspassat l'àmbit de les Germanes, per esdevenir un element comú amb els mestres. La Mabel, i un equip de formadors molt concret (Alba Company, Ramon Reyero, Montse Feliu i Núria Mas) ho han fet possible.

Els orígens
de la Fundació
Privada Educativa
Vedruna
Barcelona

És, doncs, a partir d'aquestes voluntats que es pensarà, des de la Congregació, en buscar alternatives de futur. Aquest futur va tenir unes dates remarcables algunes de les quals subratllem de manera especial:

- Curs 2000-2001: Període de reflexió, consulta, diàleg, redacció d'Estatuts i Reglament de la Fundació.
- 15 de març de 2002: Se signen, davant de notari, els Estatuts i la Carta Fundacional.
- Abril de 2002: Es presenta la documentació pertinent al Departament de Justícia per a la seva aprovació.
- 22 de juliol de 2002: Queda definitivament inscrita en el Registre de Fundacions.
- Desembre de 2003: Es aprova per la Generalitat el canvi de titularitat de l'escola Immaculada de Barcelona a la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona.

Per què una Fundació?

Aquesta pregunta va ser debatuda, explicada i raonada per part de l'Equip motor de la Fundació. En diferents documents PowerPoint quedaven recollits els arguments i ens agrada de deixar-ho reflectit.

Assenyalem, amb paraules textuais, algunes de les expressions que s'escriuen en els PowerPoint que es projectaven a les reunions de directors, però també en les Comunitats Vedruna:

- Donar continuïtat al Carisma Educatiu Vedruna que, més enllà de la presència de «germanes», pot ser una alternativa educativa.
- Enfortir l'estil educatiu Vedruna formant un grup coherent i cohesionat.
- Assegurar, en la mesura que sigui possible, el futur de cada escola.
- Fomentar la solidaritat intercentres:
 - Algunes de les nostres escoles tenen unes característiques socials que fan difícil preveure el seu futur en solitari.
 - Formar un col·lectiu en el qual els centres més petits se sentin recolzats.
 - Treballar «en xarxa» per poder afrontar positivament les dificultats de cada moment donant respostes adequades.
 - Fer possible l'autonomia de cada centre amb coordinació i en xarxa amb totes les escoles.

Amb aquest argumentari, doncs, quedaria constituïda la **Fundació Educativa Privada Vedruna Barcelona** que tenia «com a finalitat la formació integral de la persona des d'una concepció cristiana de l'home, de la vida i del món, de manera que desenvolupi les capacitats dels alumnes en totes les seves dimensions, seguint la tra-

dició pedagògica cristiana iniciada per Joaquina de Vedruna. (...) En el compliment d'aquesta finalitat, la FUNDACIÓ podrà fer-se càrrec de centres educatius i de formació i, en relació amb ells, realitzarà les accions necessàries per a la seva promoció, continuïtat i subsistència amb la finalitat de donar una formació i una educació amb una visió cristiana del món i de la història».¹

15 de març de 2002. A la foto, i davant del notari De Juan, la Gna. Roser Bergadà signa la constitució de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona, davant la presència, a la mateixa foto, dels Srs. Melcior Miró i Josep Closa. A la mateixa foto hi ha Jordi Espona, advocat i coautor dels primers estatuts de la Fundació, especialment amb la Gna. M. Angels Muro.

1. Extret de la Carta Fundacional de la Fundació.

Paraules clau

Centralització

de comptes

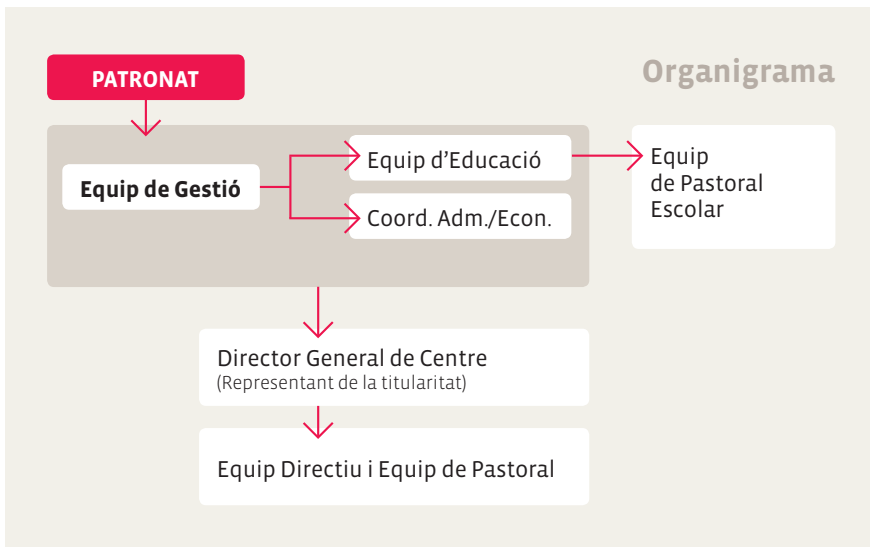
Un element cabdal en el moment d'entendre la feina feta per la Fundació ha estat el procés de centralització dels comptes entre les escoles de la Fundació. Aquest model, pensat entre els anys 2010 i 2011 i iniciat en el curs 2013-2014, ha estat una forma òptima d'assegurar el futur de les escoles. Podem entendre la idea de la «centralització» dels comptes com el procés pel qual la Fundació, amb el pas d'anar integrant les escoles de la província de Barcelona a la seva entitat, va impulsar un sistema de funcionament econòmic que permetia a les escoles disposar dels recursos econòmics necessaris per cobrir els aspectes essencials de la gestió econòmica diària, al marge de la seva liquiditat supeditada sovint al retard en la recepció de subvencions i/o ajudes. Un sistema basat en el Win-Win, on cap escola perdia la seva autonomia en la gestió i s'assegurava els pagaments de determinades partides que es traspassaven al compte central de la Fundació i, un cop cobertes les necessitats de l'escola, una part de l'excedent de tresoreria es traspassava al compte central per donar-li rendiment i planificar les ajudes i inversions a les escoles. Aquest sistema es basava en el principi de solidaritat entre centres i cada escola disposava de la informació comptable per fer el seguiment de les aportacions al fons i les seves aplicacions de forma totalment transparent. Aquest procés, àmpliament debatut abans de ser dut a terme, i tenint molt presents les aportacions dels membres del Patronat, va ser especialment pensat i ideat per Òscar Pajuelo, Josep Closa, Antoni Serrat, Jordi Espona i Alba Amado.

**El Patronat,
nucli de
desenvolupament
de la Fundació**

Els òrgans de govern de la Fundació. Les persones

Heus aquí el primer esquema de funcionament de la Fundació. Segons els estatuts, el govern, l'administració i la representació de la FUNDACIÓ els ostenta el PATRONAT. Des d'un primer moment es va projectar aquesta diapositiva en els claustres:

Al Patronat li corresponia complir les finalitats fundacionals (mitjançant l'impuls, la direcció i la supervisió dels centres), conservar el patrimoni fundacional i administrar els béns i drets de la Fundació, mantenint plenament el seu rendiment i utilitat, sempre d'acord amb els Estatuts i la Llei de Fundacions.

Per al dia a dia de les escoles es va confiar en l'Equip de Gestió, format inicialment per tres persones: Àngels Muro, delegada d'Educació de la Província; Josep Closa, director pedagògic de Berga, i Ramon Rial, coordinador pedagògic de Vic. Ben aviat s'hi va incorporar Montserrat Espinalt i, en el període de juliol de 2012 a 2016, Montse Feliu, mestra de l'Escola Vedruna Immaculada de Barcelona. A partir de l'any 2009, Òscar Pajuelo va entrar a formar-ne part, de manera específica, quan els ordres del dia feien referència a qüestions de la gestió econòmica.

L'Equip de Pastoral va estar format per Dolors Bergadà, Anna M. Rifà i Lourdes Fargas. Més endavant s'hi van incorporar la germana Carme Molist i Toni Ortega.

Aquest organigrama, explicat a les germanes, s'expressava de la manera següent:

Què ens demana a nosaltres? (germanes)

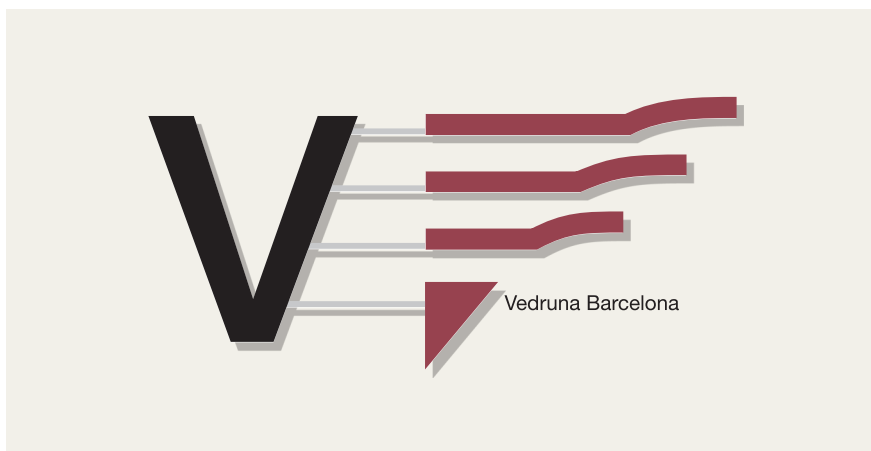
- Creure'ns que l'escola Vedruna pot ser alternativa més enllà de la nostra presència.
- Amb una actitud corresponsable i discreta, ser testimonis de saviesa des de l'escolta i l'acompanyament.
- Des de la nostra identitat, transmetre els valors explicitats en la Proposta Educativa Vedruna.
- Confiar i acompanyar els seglars que assumeixen responsabilitats.
- Crear clima positiu tot donant suport als passos que es van donant en el camí de la transformació.

Quan la Fundació ja estava en ple desenvolupament, l'any 2005, el **XXV Capítol General de la Congregació** recollia aquestes pautes:

Donar impuls definitiu al procés dels nostres centres educatius:

1. Amb consciència de present i visió de la nostra responsabilitat de cara al futur.
2. Amb un profund sentit de fidelitat a la missió i de valoració de la donació incondicional de tantes germanes a través de la història.
3. Des de la missió compartida amb els seglars, tot acompanyant el procés mentre ens sigui possible i sabent-nos situar des de la nostra identitat.
4. Potenciant i donant futur a la nostra missió educadora dins l'Església.

Aquest va ser el primer logo de Vedruna Barcelona, fet de forma casolana i aprofitant un disseny provinent d'un logo promogut a Vedruna Vall de Terrassa.

Els membres del Patronat

Sens dubte, un dels motors principals que expliquen la trajectòria de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona és el seu **PATRONAT**, que ha exercit com a màxim òrgan de decisió. A llarg dels anys han esdevingut patrons 17 persones: 9 germanes Vedruna i 8 persones laiques nomenades per la Congregació. Heus aquí l'evolució de la composició dels diferents Patronats:

N'han estat presidentes: Roser Bergadà (com a iniciadora del projecte en nom de la Congregació) i, com a delegades d'Educació, M. Àngels Muro i Montserrat Espinalt.

N'han esdevinguts secretaris: Ramon Rial, M. Isabel Blázquez i M. Àngels Muro.

N'han estat tesorers: Melcior Miró i Òscar Pajuelo.

N'ha estat vicepresident: Josep Closa.

N'han estat vocals: Roser Bergadà, M. Lluïsa Clarà, Lola Magrinyà, Montserrat Alemany, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Josep Closa, Ramon Rial, Antoni Serrat, Alba Amado i Paulina Nieto.

Des del punt de vista jurídic, M. Àngels Muro va començar a treballar la idea de la Fundació. Després d'haver fet consultes amb altres institucions, els contactes amb l'advocat Jordi Espona van resultar fonamentals per establir una primera proposta d'Estatuts, que haurien de fonamentar-se en la creació d'un Patronat que esdevindria el màxim responsable de les escoles. El primer Patronat es va crear el dia 16 de setembre de 2002 i tot seguit trobem un esquema evolutiu dels qui n'han estat membres:

Data	Membres del Patronat	Canvis
2002 16 de setembre	Roser Bergadà, M. Àngels Muro, M. Lola Magrinyà, Montserrat Alemany, Rosa Maymí, Jordi Espona, Melcior Miró, Josep Closa i Ramon Rial	
2003 14 de març	M. Àngels Muro, Montserrat Espinalt, Melcior Miró, Rosa Maymí, Montserrat Alemany, Roser Bergadà, M. Lluïsa Clarà, Josep Closa, Jordi Espona, Lola Magrinyà i Ramon Rial	S'incorpora Montse Espinalt

2005 14 de desembre	M. Àngels Muro, Montserrat Espinalt, Melcior Miró, Maria Isabel Blázquez, Montserrat Alemany, Roser Bergadà, Josep Closa, Jordi Espona, Lola Magrinyà i Ramon Rial	M. Isabel Blázquez substitueix Rosa Maymí. Renúncia de Lluïsa Clarà, nomenada de l'Equip General de la Congregació. S'incorpora Òscar Pajuelo
2006 17 d'octubre	M. Àngels Muro, Montserrat Espinalt, Melcior Miró, Maria Isabel Blázquez, Elisabet Fornes, Roser Bergadà, Josep Closa, Jordi Espona, Òscar Pajuelo i Ramon Rial	Elisabet Fornes substitueix Montserrat Alemany
2009 26 de novembre	M. Àngels Muro, Montserrat Espinalt, Maria Isabel Blázquez, Elisabet Fornes, Roser Bergadà, Josep Closa, Jordi Espona, Òscar Pajuelo i Ramon Rial	Melcior Miró deixa el Patronat; agafa el relleu com a tresorer Òscar Pajuelo. El 25 de juny de 2009, Montse Espinalt esdevé nova presidenta del Patronat
2010 25 de maig	Montserrat Espinalt, M. Àngels Muro, Roser Bergadà, Isabel Blázquez, Elisabet Fornes, Josep Closa, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Antoni Serrat i Ramon Rial	S'incorpora com a vocal Antoni Serrat
2010 14 de desembre	Montserrat Espinalt, M. Àngels Muro, Roser Bergadà, Isabel Blázquez, Elisabet Fornes, Josep Closa, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Antoni Serrat, Alba Amado i Ramon Rial	S'incorpora com a vocal Alba Amado
2011 28 de febrer	Montserrat Espinalt, M. Àngels Muro, Roser Bergadà, Isabel Blázquez, Elisabet Fornes, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Antoni Serrat i Alba Amado	Per raons legislatives de la Llei de Fundacions, Josep Closa i Ramon Rial deixen de ser patrons i s'acorda que assisteixin a les reunions amb veu i sense vot

2011 10 d'abril	Montserrat Espinalt, M. Àngels Muro, Roser Bergadà, Isabel Blázquez, Elisabet Forn, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Antoni Serrat i Alba Amado	Isabel Blázquez agafa la funció de secretària del Patronat
2013 27 de febrer		Agafa la funció de secretària M. Àngels Muro (per motius de salut d'Isabel Blázquez)
2014 10 d'abril	Montserrat Espinalt, M. Àngels Muro, Roser Bergadà, Isabel Blázquez, Elisabet Forn, Jordi Espona, Òscar Pajuelo, Antoni Serrat i Alba Amado	S'incorpora al Patronat Paulina Nieto. Deixa el Patronat Isabel Blázquez. Josep Closa agafa el càrrec de vicepresident del Patronat
El Patronat es manté amb els mateixos membres fins a la integració a Vedruna Catalunya Educació		

L'Equip de Gestió

Podríem dir que el motor que ha mogut el Patronat al llarg d'aquests setze anys ha estat l'Equip de Gestió, peça fonamental per conduir la seva dinàmica. El Patronat s'ha reunit una mitjana de sis vegades per curs, però l'Equip de Gestió ho ha fet gairebé de forma setmanal. L'Equip de Gestió es va constituir exercint com a Gna. Provincial Roser Bergadà i essent delegada d'Educació M. Àngels Muro, que es planteja a nivell de Congregació el futur de les escoles a través de la Fundació.

M. Àngels Muro, com a delegada d'Educació de la Província de Barcelona pel càrrec institucional que ocupava, planteja l'objectiu de *transformar les escoles i donar-los futur*. És en aquells moments que es comencen a plantejar noves fórmules jurídiques. Fins llavors la paraula *Fundació*, encara que sembli mentida, era una perfecta desconeguda. Una de les primeres tasques que es van formular va ser observar i analitzar què estaven fent les Congregacions del seu entorn. Va començar una tasca, doncs, de demanar a altres institucions què estaven fent per encarar el futur. Destaquem en aquest àmbit entrevistes amb els responsables de l'Escola Pia de Catalunya, de la Fundació de les Antiques Escoles Parroquials, dels Salesians, més endavant dels Jesuïtes... i tot en el marc de les coneixences que la mateixa M. Àngels Muro havia fet i feia en el Secretariat de l'Escola Cristiana.

Entrevistes, pensaments, xerrades de passadís... per buscar un futur diferent a una estructura, la de les escoles de la Província de Barcelona, que s'havia caracteritzat fins llavors per tenir unes escoles que disposaven d'una àmplia autonomia entre elles; existien poques reunions de coordinació (en el sentit estricte), si no eren les trobades periòdiques que feien, i encara fan, les diferents comunitats. De fet, la coordinació s'exercia sempre entre Germanes Vedruna, en trobades bàsicament celebrades en dissabte, i sense la presència de seglars en la direcció. Emprant un dels símils expressats per la Mabel Burgell en el document per demostrar l'escassa coordinació escolar existent, podríem dir que les diferents escoles eren «arxipèlags». Quins eren, doncs, els nuclis de relació? N'esmentem tres:

—Els acords que prenien les delegades d'Educació en els àmbits estatal i de Catalunya.

—Les trobades dels dissabtes (internes entre Germanes).

—Un altre element prou important: l'existència de l'Assessoria Vedruna de Catalunya, coordinada en aquells moments (i des de l'inici de la seva creació, el 1992) pel Sr. Melcior Miró, que tenia una funció gestora de nòmines i d'aspectes laborals que abastava la majoria de les escoles de la Congregació. De fet, havia estat la mateixa Congregació qui l'havia promogut.

La independència econòmica de cada una de les 14 escoles era absoluta i cada comunitat de Germanes Vedruna (presents a cada una de les escoles) n'era la responsable i ajudava al seu sosteniment. La Congregació era per a totes el seu parai-gua, bàsicament en moments de dificultats econòmiques que es vivien als estius per falta de liquiditat. Tot i així, des de feia anys (a finals de la dècada dels 70 i principis de la dels 80), la Congregació ja havia fet passos importants per nomenar directores pedagògiques a les escoles.

És doncs en aquest marc que, en el curs 1999-2000, M. Àngels Muro, amb el suport de Roser Bergadà, com a Provincial, crea un primer equip de treball per establir uns primers passos. Eren passos que no es tenien clars del tot, però la intuïció deia que calia començar a fer-los. El primer equip va estar format per la mateixa M. Àngels Muro, Josep Closa (llavors director pedagògic de Berga) i Ramon Rial (llavors coordinador pedagògic de l'Escorial). L'equip va acordar dedicar una tarda a la setmana (que l'any següent va esdevenir un dia sencer) a estudiar i abordar canvis.

Els primers canvis es van enfocar en dos sentits: la **formació i coordinació educativa** i la **creació d'una futura Fundació**. És en aquest moment que apareix per primera vegada el mot *Fundació*, gairebé com una paraula nova en el llenguatge de les escoles Vedruna de Barcelona. Semblava, en aquells moments, una paraula estranya.

Paraules clau

L'Assessoria

Vedruna

Un dels referents per a tots els directors de les escoles de Barcelona ha estat l'Assessoria Vedruna. Des de l'inici de la Fundació, l'Assessoria es va convertir per als directors generals en un punt de suport important, tant per a l'elaboració i el seguiment dels pressupostos i del moviment econòmic, com per a l'elaboració i la consulta de nòmines i tota mena de temes laborals. Podríem dir que l'Assessoria, encapçalada primer per Sr. Miró i més endavant per Òscar Pajuelo, ha crescut al costat de les escoles Vedruna de la Fundació de Barcelona. És des d'allà que s'ha comptat amb recursos de tota mena, incloent-hi també la gestió dels cursos de formació a través de la Fundació Tripartita.

**Els directors
generals,
motors de
transformació**

Quan a inicis del segle XXI es planteja el camí cap a la Fundació, el punt de partida és ben diferent de l'actual. En aquells moments, l'any 2000, la conducció de la titularitat dels col·legis anava totalment a càrrec de germanes Vedruna, en totes les escoles. En moltes d'elles, però, ja s'havien separat les tasques de la direcció pedagògica i la direcció de titularitat.

Heus aquí un quadre on podem veure el procés de transformació en els nomenaments de nous directors generals en les diferents escoles:

Escola. Any 2000	Titular	Director general	Nou director general
Immaculada BCN	M. Rosa Murillo	Miquel Graupera	
Vedruna Àngels	M. Carme Molist	Antònia Cortina	
Vedruna Gràcia	Montserrat Alemany	Joan Hueso	
El Carme Sabadell	Antònia Vila	Albert Merino	
Immaculada Sabadell	Carme Tormo	M. Àngels Cordero	Isaac Fernández
Berga	Pilar Mañas	Josep Closa	Carme Freixa
Sallent	Dolors Sala	Magda Gasòliva	Pere Salvans
Artés	Pilar Canellas	Ramon Segura	Montse Barrera
Manlleu	Dolors Tresserra	Assumpta Pomier	Jordi Rosanes
Vall	M. Rosa Murillo	Rosa Rifà	
Joaquima de Vedruna	M. Jesús Lavifia	Carme Rigol	
Llar d'Infants Manso	Isabel Blázquez	Ramon Rial	
Escorial	Montse Espinalt	Ramon Rial	

A partir de l'establiment d'aquest quadre de direcció, prendran relleu les reunions de directors generals que, de manera pràcticament continuada, s'han fet sempre els dijous, de manera genèrica una vegada al mes; això sí, en diversos espais, dels quals recordem: el carrer Lladó de Barcelona, les oficines del carrer del Bruc i la Casa Mare de la Congregació. Els ordres del dia, preparats per l'Equip de Gestió, han estat continuats al llarg de 16 anys.

A partir del quadre següent, del curs 2001-2002, podem analitzar quin era l'estat d'alumnes, separats per etapes, així com el nombre total d'alumnes i la presència de mestres laics i germanes a les escoles i fer-ne una comparativa amb la realitat del curs 2017-2018.

Alumnes, mestres i germanes a la Província de Barcelona. Curs 2001-2002

Escola	0-3	3-6	6-12	12-16	16-18	Total	Professorat (germ./laics)
1- Artés		55	123	111	0	289	1 germ. / 22 laics
2- BCN Gràcia		136	301	236	177	850	2 germ. / 54 laics
3- BCN Immaculada		151	298	229		678	3 germ. / 40 laics
4- BCN Àngels		76	154	116		346	1 germ. / 24 laics
5- Berga	40	74	163			277	2 germ. / 18 laics
6- Manlleu		226	403			629	2 germ. / 36 laics
7- Sabadell Carme		146	307	197		650	1 germ. / 43 laics
8- Sabadell Immaculada		68	141	84		293	2 germ. / 21 laics
9- Sallent		65	102			167	1 germ. / 11 laics
10- Terrassa Vall		154	319	337	119	919	2 germ. / 61 laics
11- Terrassa Arenas		153	307	246		706	4 germ. / 39 laics
12- Tona		115	206	208		529	1 germ. / 38 laics
13- Vic Escorial		143	322	372	133	970	3 germ. / 65 laics
14- Vic Llar Infantil	150					150	1 germ. / 16 laics
TOTAL						7.453	27 germ. / 488 laics

Alumnes, mestres i germanes a la Província de Barcelona. Curs 2017-218

Escola	0-3	3-6	6-12	12-16	16-18	Total	Professorat
Artés		50	120	88		258	28
BCN Gràcia		133	311	245	176	865	63
BCN Immaculada		126	300	231		657	76
BCN Àngels		74	147	119		340	28
Berga		66	100	255	164	585	66
Manlleu		151	387			538	49
Sabadell Carme		118	320	233	671	644	50
Sabadell Immaculada		78	187	118		384	27 i una Germana
Sallent	41	54	127			222	22
Terrassa Vall		150	327	357	128	962	74

Terrassa Arenas	151	316	237	103	807	55	
Tona	130	304	231		665	69	
Vic Escorial	108	228	433	363	149	1281	125
Vic Llar Infantil	0					0	0
TOTAL						8.208	733

Resum

Comparativa	Alumnes	Mestres	Germanes	Centres
2001-2002	7.453	488	27	14
2017-2018	8.208	732	1	13

Com podem veure, l'evolució del nombre d'alumnes al llarg d'aquests setze anys ha anat en augment. En aquest període s'han mantingut les escoles i s'ha incrementat el nombre d'estudiants, amb 755 alumnes més. Així mateix, ha augmentat el nombre de professors i ha disminuït la presència de germanes a les escoles, fins al punt de ser només, en alguns casos, testimonial. Tot i així, en algunes escoles continuen fent tasques de voluntariat.

Procés d'integració

—*El procés d'integració a la Fundació*

Seguint l'ordre que s'estableix en el quadre següent, les escoles van anar fent el pas de la Congregació a la Fundació seguint un procés, a vegades amb tasques paral·leles, que incloïa:

- *Debat a l'Equip de Gestió amb estudi de l'escola a la qual es proposava entrar a la Fundació. Estudi de possibilitats.*
- *Proposta al Patronat i debat.*
- *Entrevista amb l'Escola i amb el futur director general.*
- *Presentació al claustre del significat d'entrar a la Fundació.*
- *Desenvolupament de tot el procés de documentació amb el Protectorat de Fundacions de la Generalitat.*

Acta	Escola	Data
Núm. 2	Inici del procés: Col·legi Immaculada de Barcelona	24.01.2003
Núm. 6	Inici del procés: Joaquina de Vedruna de Terrassa Inici del procés: El Carme de Berga Inici del procés: El carme de Manlleu	04.05.2004
Núm. 6	Inici del procés: Escola Vedruna-Àngels, com a resultat del procés d'integració de la Fundació Guillem de Pou	04.05.2004
Núm. 11	Inici del procés: Escola Immaculada de Sabadell Inici del procés: Escola del Carme de Sabadell	30.06.2005
Núm. 12	Inici del procés: Escoles de Sallent i de Gràcia	25.10.2006
Núm. 19	Inici del procés: Artés, Vedruna-Vall	01.03.2007
Núm. 30	Inici del procés: Escorial i Llar d'Infants	21.10.2010
Núm. 30	Venda de la casa de Cantonigròs Canvi d'empresa de comptabilitat (ARGOS) per Busquets	14.12.2010

Consells Escolars 2010

Una de les característiques que ha marcat la història del Patronat ha estat la seva vinculació directa amb les escoles amb la intenció de conèixer-ne la realitat. Un pas que ho va simbolitzar i ho va fer més efectiu va ser a partir de l'any 2010, quan en una reunió de Patronat, a proposta de l'Equip de Gestió, es va acordar que d'entre tots els membres el Patronat sempre algun fos present en els Consells Escolars. Es va fer aquest repartiment:

Vedruna Artés	Josep Closa
Vedruna Àngels	Elisabet Fornés
Vedruna Gràcia	Antoni Serrat
Vedruna Immaculada de Barcelona	Isabel Blázquez
Vedruna Berga	M. Àngels Muro
Vedruna El Carme de Sabadell	Roser Bergadà
Vedruna Immaculada de Sabadell	Òscar Pajuelo
Vedruna Sallent	Montserrat Espinalt
Vedruna Vall de Terrassa	M. Àngels Muro

Llar Infants Vedruna	Ramon Rial
Escorial	Jordi Espona
Joaquima de Vedruna de Terrassa	Josep Closa
Vedruna Manlleu	Ramon Rial

Aquest fet ha permès que totes les escoles fossin ben presents en el Patronat, un Patronat que, durant setze anys, ha debatut temàtiques tan diverses com:

Temàtica	Anual	Puntual
El debat i l'aprovació dels seus Estatuts.		X
El debat i l'aprovació del seu Reglament de Règim Intern, així com l'adequació d'aquest Reglament a les escoles.		X
El procés d'integració de les escoles de la Congregació al nou Patronat.	X	
L'aprovació de la imatge corporativa. Logotip i web.		X
La seu de la Fundació. Oficial a Vic i administrativa a Barcelona.	X	
Temes econòmics: aprovació de pressupostos i obres de les escoles.		X
Fusions de Patronat: del Patronat Guillem de Pou / Vedruna-Àngels al PFPEVB.	X	
Aprovació de convenis i col·laboracions: Caixa Manlleu, Universitat de Vic.		X
Temes de legislació de patronats i la seva adequació a la normativa.		X
Canvis de patrons.		X
Aprovació dels comptes anuals de la Fundació.	X	
Criteris comuns de comptabilitat entre escoles.	X	
Debat i aprovació d'objectius anuals del Patronat. Aprovació dels objectius presentats per l'Equip de Gestió.	X	
Informacions sobre el seguiment d'escoles per part de l'Equip de Gestió.	X	
Informació sobre organització i resultats d'Escoles d'Estiu per a mestres de la província de Barcelona.	X	
Informació i comentaris sobre publicacions editades pel mateix Patronat.	X	

Informació del procés d'integració d'escoles al Patronat.	X
Presentació i aprovació d'obres d'escoles.	X
Comentaris de formacions, viatges...	X
Presència de patrons en tots els Consells Escolars de les escoles (2008).	X
Contactes i trobades amb l'Equip de la Congregació encarregat de les transmissions de titularitat (2008).	X
Aprovació de la implementació de la nova plataforma digital de Clickedu (2008-2009).	X
Aprovació d'auditories de comptes.	X

Paraules clau

Qualitat

Com a resultat del viatge fet a Navarra i el País Basc, realitzat en el curs 2006-2007, la Fundació va acordar entrar en el procés de Gestió de la Qualitat, conegut com a ISO. Després d'un procés de formació col·lectiu per part d'equips representants de totes les escoles, es van implementar les auditories, primer internes i després externes, amb la intenció que com a Fundació (amb l'aplicació escola per escola) poguéssim aconseguir l'objectiu bàsic de la Qualitat: ser coherents entre allò que diem que fem i allò que fem. No va ser un procés fàcil, i va significar entrar en dinàmiques noves de treball. Actualment, totes les escoles de la Fundació disposen de la corresponent certificació. En aquest procés tots plegats reconeixem l'impuls donat per Miquel Graupera, com a coordinador de Qualitat de la Fundació, amb el seu treball en l'Equip de Gestió de la Fundació.

El desplegament
de la Fundació.
L'obra feta

L'acció duta a terme per la Fundació

Val la pena deixar constància de les tasques dutes a terme al llarg dels setze anys d'activitat de la Fundació. Unes tasques que són una mostra de la vitalitat de la Institució. Totes aquestes accions van ser empeses en tot moment per l'Equip de Gestió de la Fundació amb dos suports clau, el del Patronat i el de l'Equip de Directors Generals de les Escoles. Només la bona entesa entre aquests tres agents fa entenedora l'obra feta que podríem dividir en aquests camps:

a) La formació

Des del punt de vista pedagògic es van iniciar les primeres «Escoles d'Estiu» Vedruna, en un àmbit intern. Fins aquell moment aquest aspecte no s'havia cobert. Cada escola feia la formació de manera lliure, i una gran majoria ho feia en el marc de les Escoles d'Estiu del Secretariat i, especialment, de Blanquerna. En aquells moments la coneixença entre els mestres era nul·la i no existia cap mena d'intercanvi. Hem de pensar que ens trobem en un moment històric on tot just estàvem en l'inici d'un fet que ha canviat el món: Internet i el correu electrònic. A principis d'aquesta dècada, totes les escoles tenien com a titular una Germana Vedruna.

Començava, en aquell moment, la posada en pràctica d'un concepte que amb temps s'ha vist com a fonamental: el concepte de «xarxa». Des del moment de les primeres Escoles d'Estiu en els anys 2002, 2003 i 2004 (a Vedruna Gràcia, a Tona, a Vic...) s'iniciava un camí que ja no tindria aturador.

Els cursos de Direcció, juntament amb la creació d'equips de treball com el de Psicopedagogia, van ser altres motors de la formació.

Un apartat especial és el de l'Equip de Pastoral, el qual es trobava inclòs des de l'origen en l'esquema de la Fundació. Els diferents membres que en van formar part (Dolors Bergadà, Lourdes Fargas, Anna M. Rifà, Carme Molist i Toni Ortega) van donar sempre un to específic a la Fundació, vetllant per un dels elements més clau del seu projecte educatiu, com és el fet de ser escoles cristianes.

b) Les produccions pròpies

Una de les idees que va presidir el desplegament de la Fundació va ser la producció de materials propis, moltes vegades resultat del treball en equip en diferents camps. En aquest sentit destaquem seminaris realitzats per donar resposta a diverses necessitats com van ser el material de cultura religiosa, el material de llengua, el material

digital de matemàtiques i el material de ciutadania, tot ells coordinats des de l'Equip de Gestió i elaborats amb la intervenció de mestres de gairebé totes les escoles. El sentit d'aquests materials el veurem més endavant.

c) La creació d'infraestructures de gestió

Un element clau ha estat el d'anar creant infraestructures de gestió. En aquest camp, subratllem dos elements clau: l'Assessoria Vedruna, transformada en GESLAVE, i la incorporació de Josep Carneros, el setembre de 2012, com a responsable i assessor de temes vinculats als menjadors escolars i qüestions d'equipaments.

d) Trobades d'AMPA

Des de la Fundació s'ha volgut tenir sempre presents els pares i les mares a través de les AMPA. Al llarg dels anys s'han produït diverses trobades (a Vic, Berga, Terrassa, Immaculada de Barcelona o Sallent) amb la finalitat d'exposar què era la Fundació, quins eren els seus objectius fundacionals i cap a on es volia caminar. Recordem, entre diverses anècdotes, la presència d'Irene Rigau a Sallent, força anys abans que esdevingués consellera d'Ensenyament. Tenir les famílies al costat de les escoles va esdevenir, doncs, un objectiu que es va desenvolupar a través de trobades i d'altres accions, com l'edició del «Desplegable Educatiu» que recordarem en l'apartat de publicacions.

e) Les tasques de coordinació amb institucions

En aquest punt caldria destacar que, en els seus setze anys d'existència, la Fundació també ha desenvolupat un paper de coordinació amb diverses institucions. Subratllem, en aquest camp, aquestes tasques:

- La presència continuada de la Fundació, a través de M. Àngels Muro i Montserrat Espinalt, en la Fundació del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, formant part de la seva Junta permanent.
- L'establiment de convenis amb entitats, especialment amb la Universitat de Vic, per a la validació de la formació de mestres.
- Els contactes permanents amb la Direcció General de Centres Concertats, des de l'any 2011, i amb el Departament d'Ensenyament, mantenint entrevistes amb els diferents consellers: Marta Cid, Ernest Maragall, Irene Rigau, Meritxell Puig i Clara Ponsatí.
- Contactes amb diferents institucions educatives del país dedicades a l'ensenyament: Escola Pia, Jesuïtes Educació, FEDAC...

f) Produccions editades per la Fundació

Una de les característiques que creiem que és important en la història de la Fundació ha estat la capacitat de produir publicacions i donar a conèixer la seva existència. Des d'aquesta perspectiva és important reflectir l'estret lligam amb l'Equip de Disseny de DIAC (produccions del Bisbat de Vic), a través de Raimon Casals, però també al llarg dels anys amb tot l'equip: Esteve Cots, Txell Jordà i Toni Valls. Des d'un inici es va encarregar a DIAC la creació d'una imatge corporativa general per a la Fundació que van anar assumint les escoles que s'hi van integrar.

Destaquem:

Creació de la imatge corporativa, amb desenvolupament del logotip i tot el material de papereria (sobres, logos, carpetes)

Elaboració d'unes primeres agendes escolars

Les agendes van esdevenir un primer nexa, en format paper, per a la majoria d'escoles. Es van començar a editar des del curs 2002-2003, en edicions específiques per a primària i secundària. En una primera etapa van ser dissenyades pels mateixos mestres de les escoles de Barcelona, i més endavant per DIAC. D'altra banda, amb el temps les agendes es van convertir en un dels primers nexes d'unió amb la resta d'escoles Vedruna de Catalunya.

Recull d'experiències: Innovar x Millorar

Publicació d'un Projecte de cultura religiosa

Un dels aspectes més rellevants empesos per l'Equip de Gestió, i amb l'aprovació del Patronat, va ser el d'impulsar un projecte propi de cultura religiosa. Aquest projecte se centrava en la necessitat d'adequar al segle XXI el com i el perquè del sentit de l'ensenyament religiós. Des de la Fundació es va veure clar que calia donar una alternativa pròpia a la classe de religió, intentant respondre a les necessitats dels alumnes a partir d'un currículum propi, que no es veia reflectit en el currículum aprovat per la Conferència Episcopal Espanyola.

A partir de consultes fetes amb experts sobre la qüestió (recordem xerrades i entrevistes amb els doctors Joan Bada, Joan Torra i Josep Castanyer, aleshores professors de la Facultat de Teologia de Catalunya i de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic), es va optar per elaborar un currículum i una metodologia propis. El procés es va fer amb l'assessorament extern d'especialistes, com Montserrat Fleck, i es va centrar en el coneixement del sistema de desenvolupament moral de L. Kolberg i de F. Oser. L'elaboració del projecte, que es va iniciar l'any 2002, es va anar desplegant fins a la publicació de material per a cada un dels cursos de primària i secundària. Cada volum es va escriure amb la participació de mestres de les diferents escoles

de la Fundació i amb la col·laboració puntual d'un mestre de Girona i d'un de la província de Tarragona. El material va ser coordinat per Ramon Rial. El procés va anar acompanyat d'una formació a més de 100 mestres de les escoles de Barcelona a la ciutat de Vic. En la formació hi van participar formadors de la vàlua d'Eduard Casserres, Ignasi Xavier Melloni, Josep Escós, Joan Torra i Joan Bada. També incloïa la presentació de la proposta pedagògica del projecte, redactada per Ramon Rial. Tot plegat, es va sintetitzar en una publicació de l'Editorial l'Alber, amb el recolzament de la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya.

Val a dir que aquest projecte ha tingut una trajectòria important, i la continua tenint.

Primària:

De tots els volums de primària se n'han fet tres edicions. La primera a càrrec de l'Editorial DIAC, la segona a través d'Edicions l'Alber i una tercera a càrrec de Didàctics. Actualment, amb el material renovat, se n'ha fet una quarta edició també a càrrec de Didàctics, però ja en nom de Vedruna Catalunya.

Secundària:

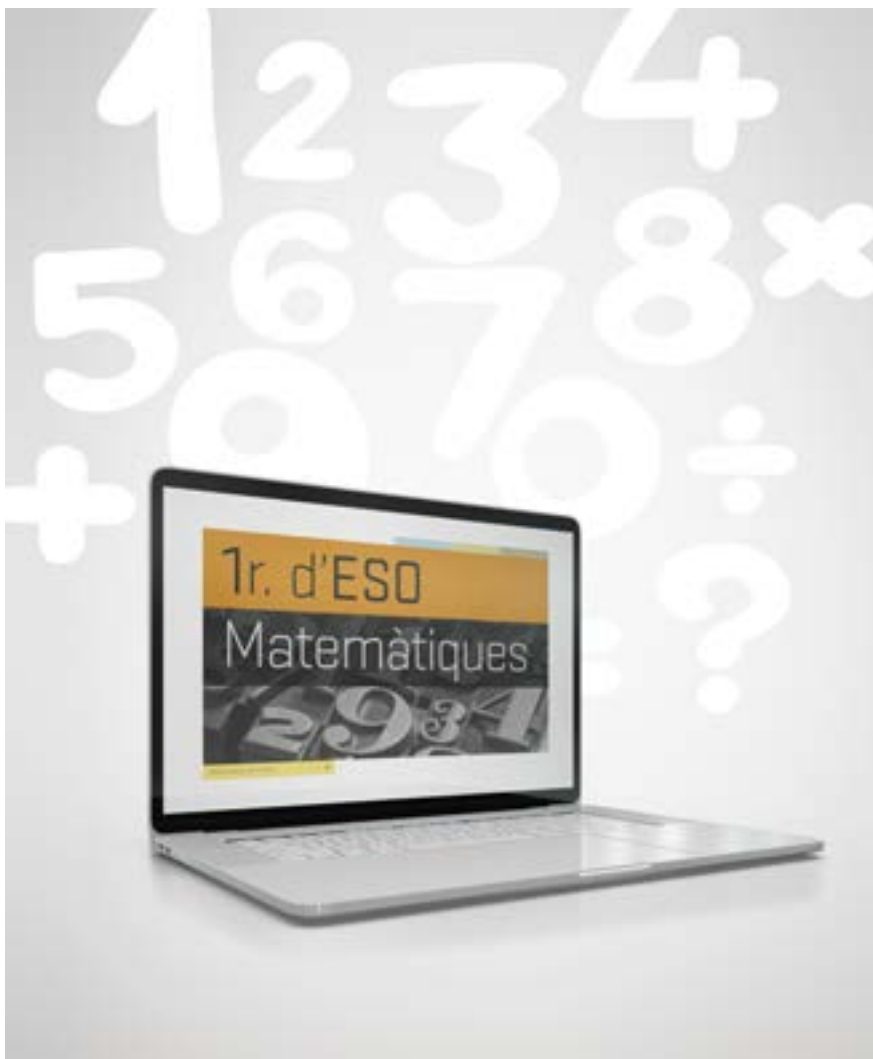
Infantil:

A més del material de primària i secundària, la col·lecció es va completar amb material propi per a l'etapa d'educació infantil (de 0 a 3 anys), a través del Projecte DUNA. Un projecte impulsat per la Fundació per treballar el fet religiós a partir dels valors de l'Evangelí i incorporant l'educació emocional. La idea va ser construïda i elaborada per Judit Esquís, mestra de l'Escolial.

Publicació d'unes matemàtiques digitals. Secundària. Cursos Salvador Vidal

Un altre material produït va ser la creació d'unes matemàtiques digitals resultat d'un seminari conduït pel professor Salvador Vidal, amb una seqüenciació pròpia per a les escoles que havia estat elaborada pels mateixos mestres. Era, en el moment en què es va fer, una manera de respondre al Programa 1X1 que havia posat en marxa el Departament d'Ensenyament.

Ciutadania

Un altre projecte que va comptar amb el suport de la Fundació va ser el de Ciutadania, amb l'elaboració de material per treballar una àrea que havia nascut en el cicle superior de primària.

Publicació de la col·lecció de llibres d'història de les escoles

Al llarg dels seus anys d'existència, la Fundació s'ha preocupat per la història de les seves escoles. En aquest sentit, recollim la iniciativa d'haver publicat llibres d'història de les escoles El Carme-Vedruna de Manlleu, Joaquina de Vedruna Terrassa, Escorial Vedruna Vic, Escola Vedruna-Gràcia i Vedruna Vall Terrassa. Els llibres, tots seguint un format de col·lecció, han estat sempre elaborats per autors locals de cada població, seguint un criteri comú revisat per Mabel Burgell i Ramon Rial. La suma d'aquesta iniciativa és una col·laboració important a la història de la Congregació, però també a la història de l'educació del país, tenint present que en la seva majoria els llibres van ser editats per celebrar els 150 anys de cada escola, a excepció de l'Escola Joaquina de Vedruna de Terrassa, que en celebrava 75.

Publicació de les recerques de batxillerat

Des l'any 2007 (ja compta doncs amb 12 edicions), l'Equip de Gestió va impulsar l'edició resumida dels millors treballs de recerca dels alumnes de batxillerat de les nostres escoles. Es va editar com a «premi» per als alumnes, dotant d'ISBN cada exemplar, de manera que la seva publicació fos reconeguda acadèmicament. A partir de l'any 2015 aquesta edició va canviar de format i va passar a ser una publicació compartida amb Vedruna Catalunya. Des d'aquell any mateix té un doble format: una part en paper i una altra en digital, a www.vedrunacatalunya/recerques

Desplegable educatiu

Un dels aspectes que sempre ha marcat els setze anys de la Fundació ha estat la voluntat d'arribar a mestres i famílies. D'aquí va néixer, l'any 2008, la idea de publicar un «desplegable educatiu», una proposta per ajudar les famílies a conèixer l'objectiu educatiu de cada curs. Es tractava de proporcionar elements de reflexió, contes, cançons, enllaços... que ajudessin a pensar i a desenvolupar l'objectiu de forma juganera, de manera que, a la vegada, es proposava un exercici de papiroflèxia. Aquesta iniciativa es va desenvolupar a través de l'Equip de Pastoral format per M. Dolores Bergadà, Anna Rifà, Lourdes Fargas i Carme Molist, amb el suport de l'Equip de Gestió.

Imatge de Joaquina de Vedruna

Un altre projecte que es va pensar en el si del Patronat, l'Equip de Gestió, l'Equip de Pastoral i els directors generals va ser el de la presència a les aules (Acta 27 desembre 2009) del fet religiós i dels símbols religiosos. Després de molts anys en què cada escola havia tingut una determinada línia, es va proposar i aprovar poder disposar d'unes frases de Joaquina de Vedruna que es trobessin a totes les aules. Es van escollir 15 frases (pensades per a diferents edats) de manera que el pensament de Joaquina fos present en els nostres aularis. Més endavant, la proposta va ser acollida per altres escoles Vedruna de Tarragona i Girona.

Publicació del material de Carisma per als alumnes

Per donar continuïtat a produccions que tenien la voluntat d'explicar la figura de Joaquina de Vedruna, la seva biografia i la seva obra, des de Barcelona es va impulsar (amb un treball conjunt amb les Delegades d'Educació de Vedruna Europa) diversos quaderns pensats amb aquesta finalitat, que fins a l'actualitat s'han estat utilitzant:

- Quadern de Cicle Inicial
- Quadern de Cicle Mitjà
- Quadern de Cicle Superior

Publicació de Llibres de Llengua

Un altre projecte important, resultat del treball en equip en una bona colla d'escoles de Barcelona, va ser l'elaboració d'un material propi de llengua catalana per respondre al caràcter competencial que es volia que tingués aquesta àrea dins de la Fundació. Es va elaborar una col·lecció de sis volums (de 1r a 6è de primària) que avui encara és utilitzat en algunes escoles. Tot el material va ser elaborat per mestres de les nostres escoles.

Paraules clau

Auditories

Un dels elements que han caracteritzat tot el procés de la Fundació ha estat el de la transparència des del punt de vista econòmic.

Per això un dels objectius de la Fundació ha estat auditar, en el marc de la Llei de Fundacions, els diferents cursos escolars portats per la Fundació. La història de la Fundació compta, doncs, amb els comptes auditats consolidats, amb el detall escola per escola.

Anualment, el Patronat s'ha reunit per certificar, a través de l'auditor Ferran Busquets, els comptes anuals consolidats de la Fundació i comparar anualment l'evolució de la Fundació.

L'auditoria de comptes ens ha ajudat com a col·lectiu a tenir la tranquil·litat i la seguretat que la gestió econòmica de la Fundació es realitza d'acord amb els principis comptables generalment acceptats i les seves normes de valoració.

**El camí
cap a una nova
Fundació:
Si anem junts,
és millor**

El procés cap a un treball compartit amb Vedruna Catalunya

L'edició del primer tríptic comú

La història ens explica que esdevenir FUNDACIÓ VEDRUNA CATALUNYA EDUCACIÓ, tot aplegant les trenta-quatre escoles Vedruna de Catalunya,¹ ha estat el resultat d'un procés desenvolupat al llarg d'un període de temps significatiu, bàsicament entre els anys 2000 i 2018. La signatura per la qual naixia la Fundació Vedruna Catalunya Educació, realitzada el dia 22 de maig de 2018 al Manso Escorial de Vic, és resultat d'una trajectòria i d'un procés de convergència important entre les tres províncies canòniques de Catalunya.²

Val a dir, però, que el sentiment de sentir-se part d'un mateix projecte, el *Projecte Educatiu Vedruna*, mai no havia deixat d'existir. Ara bé, les diferents trajectòries seguides per les antigues províncies canòniques de Tarragona, Girona i Barcelona, des del seu establiment a finals de la dècada de 1950, havien creat dinàmiques diverses. Fent memòria, podem dir que un primer intent d'aplegar les escoles Vedruna a Catalunya va ser la creació de l'Assessoria Vedruna, situada al carrer del Bruc de Barcelona i creada pels tres equips provincials de Catalunya entorn de l'any 1992. Tot i així, l'Assessoria –constituïda inicialment per motius de gestió laboral i d'elaboració de nòmines del professorat– no va aconseguir l'aplec continuat de les escoles i algunes d'elles van deixar d'utilitzar els seus serveis.

Tot i així, el sentiment de sentir-se part d'una mateixa institució va fer que es fessin molts més passos. Volem destacar-ne alguns de concrets que van molt relacionats amb la vida de la Fundació Vedruna Barcelona i que van ser protagonitzats per persones que, procedents de les províncies Vedruna de Catalunya, van fer passos importants per arribar a la nostra realitat actual en el període esmentat del 2000 al 2018.

Per Barcelona: M. Àngels Muro, Montserrat Espinalt, Josep Closa, Ramon Rial, Montse Feliu i Òscar Pajuelo. Alguns d'ells només en períodes concrets.

1. Parlem habitualment de trenta-sis escoles, però en la realitat la titularitat és de trenta-quatre. L'Escola de Prats de la Carrera, de Palafrugell, és de titularitat del Bisbat de Girona. I la titularitat del centre de Cambrils és de la Fundació Vidal i Barraquer, on hi ha representació de «La Salle» Catalunya i de la Fundació Vedruna Catalunya.

2. Parlem de «província canònica» per distingir-la de la «província civil», ja que no hi ha una correspondència en els límits geogràfics. Per posar un exemple, Manresa forma part de la província canònica de Tarragona, mentre que de forma civil pertany a Barcelona. Les divisions canòniques es van establir d'aquesta forma tenint present un equilibri entre el nombre de comunitats Vedruna en el moment de fer les divisions.

Per Girona: Teresa Carrió, M. Àngels Cappa, Maria Busquets, Ramon Reyero, Àngel Vallicrosa, Mario Mercader i Albert Pijoan. Alguns d'ells només en períodes concrets. *Per Tarragona:* Roser Galcerán, Josep M. Roca, Manel Salas, Joan Andreu Torras, Francesc Recasens, Alfred Bros i Alba Companys.³

Fou de comissions nascudes entre persones de les províncies, no sempre coincidents en el temps, que van néixer accions com les següents:

1. Creació del primer tríptic de Vedruna Catalunya

Aquest tríptic va permetre, a partir del treball conjunt de representants de les tres províncies Vedruna i després de diversos debats, escriure:

- a) Uns eixos del nostre compromís
- b) Uns trets del nostre estil pedagògic

Volem recordar que aquest tríptic, conegut com «el de les cares», estava centrat en cares d'alumnes en un format de primer pla. Resumia un dels elements que sempre s'han volgut destacar des de l'escola Vedruna: el fet d'educar persones.

3. Circumstancialment, hi va haver altres persones com a representants de la Coordinadora Vedruna de Tarragona.

Més endavant, aquests eixos van tenir també un format de mural que es va sintetitzar en aquest cartell, àmpliament difós:

Les paraules XARXA, ESCOLA CRISTIANA, EDUCACIÓ INTEGRAL, VALORS, TUTORIA, MULTILINGÜISME, NOVES TECNOLOGIES, SOSTENIBILITAT i PAÍS es van convertir de mica en mica en els eixos centrals del Projecte Educatiu.

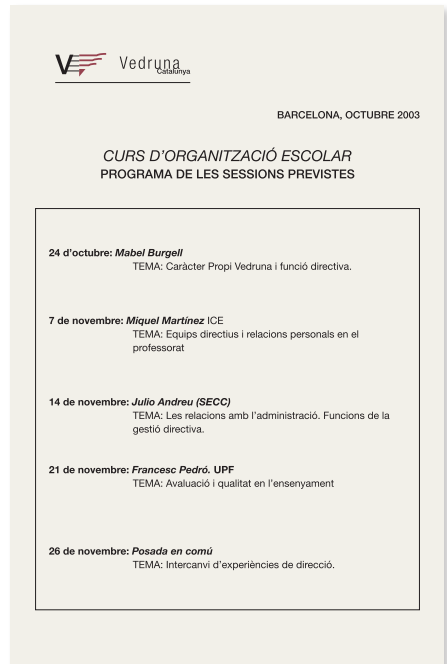
2. Formació compartida amb Vedruna Catalunya

Un altre element cohesionador de Vedruna Catalunya, també gairebé des del seu origen, va ser la formació. En aquest camp creiem que val la pena destacar diverses iniciatives.

—La més antiga és, sens dubte, la dels cursos de carisma impulsats per Mabel Burgell, persona que va tenir un sentit cohesionador del Projecte Educatiu Vedruna i que va crear un equip de formadors que, de forma ininterrompuda, ha vetllat pel Carisma en tres grans formats:

- La formació de professors nous, és a dir, dels mestres que s'integren a les nostres escoles.
- La setmana de «Carisma», adreçada a mestres i professors que ja fa uns anys que estan a la Institució. Aquesta setmana era compartida amb mestres i professors de tot Catalunya i va contribuir, i contribueix, a fer xarxa entre escoles i a aprofundir en la Proposta Educativa Vedruna.
- «Arrels». Un projecte compartit amb la resta d'escoles Vedruna de la Província d'Europa, adreçat a persones de les escoles que tenen càrrecs de responsabilitat.

—Els Cursos d'Organització Escolar, impulsats per l'Equip de Gestió de Vedruna Barcelona, que juntament amb representants de Girona i Tarragona pretenien fer formacions per a directores nous. És interessant veure un dels primers cartells (de l'any 2003), on ja apareix el logo de Vedruna Catalunya, i adonar-nos de la vàlua i la qualitat dels ponents: Mabel Burgell, Miquel Martínez, Julio Andreu i Francesc Padró. Els cursos eren pensats i coordinats per Ramon Rial, Joan Andreu Torras i Teresa Carrió, com a representants de les tres coordinacions de Barcelona, Tarragona i Girona, respectivament. L'espai comú de treball va ser sempre el carrer Lladó de Barcelona, un espai escolar desaparegut l'any 1992.

—Un tercer element de formació va ser l'anomenada Formació Institucional, que pretenia incidir en l'aprofundiment del Projecte Educatiu Vedruna amb formacions de 30 hores. Cal destacar, en aquest camp, l'esforç organitzatiu que va representar fer-ne les quatre edicions, els anys 2008 (Fòrum de Barcelona), 2011 (amb trobada final a Sitges), 2014 (amb trobada final a Girona) i 2017 (amb tres trobades per etapes educatives, celebrades a Vic).

Totes quatre trobades van tenir com a punt de referència el Projecte Educatiu Vedruna i van ser coordinades, des del punt de vista del disseny gràfic, per l'Equip de DIAC. En fem memòria.

Primera formació conjunta de totes les escoles Vedruna

Acabada al Fòrum de Barcelona l'any 2008.

Coordinada per Ramon Rial (Barcelona), Àngel Vallicrosa (Girona) i Manel Salas (Tarragona). Es va dedicar a aprofundir en el CLIMA ESCOLAR, (aspecte clau dels eixos del Projecte Educatiu Vedruna. La formació va comptar amb una carpeta de treball i es va generar una dinàmica de treball interna dins dels claustres que es va tancar al Fòrum, amb la intervenció del Conseller d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Ernest Maragall. Va ser la primera gran trobada de les escoles Vedruna de Catalunya.

Segona formació conjunta de totes les escoles Vedruna

Acabada a Sitges l'any 2011.

Coordinada per Ramon Rial (Barcelona), Ramon Reyero (Girona) i Manel Salas (Tarragona). Es va dedicar a un punt del Projecte Educatiu Vedruna que incideix a educar a partir de «Metodologies actualitzades, actives i creatives, recolzades en l'esforç i el treball ben fet». Per primera vegada la formació va tenir un aplicatiu web on s'aportaven vídeos i textos per a la formació i on els mestres introduïen les seves aportacions i reflexions a través del Clickedu. En nom del Departament d'Ensenyament va parlar als mestres assistents el director general de Centres Concertats, Miquel García.

Tercera formació conjunta de totes les escoles Vedruna

Acabada a l'Auditori de Girona l'any 2014.

Coordinada per Ramon Rial (Barcelona), Mario Mercader (Girona) i Manel Salas (Tarragona). Es va dedicar a l'Educador Vedruna, acompanyant de processos en contínua millora. Val a dir que la formació, nascuda a Catalunya, va ser compartida per totes les escoles Vedruna d'Europa. A l'acte ens va acompanyar el qui llavors era l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont.

Quarta formació conjunta de totes les escoles Vedruna

Acabada al Teatre Atlàntida de Vic l'any 2017.

Coordinada per Ramon Rial (Barcelona), Mario Mercader (Girona) i Manel Salas (Tarragona). La quarta formació conjunta, celebrada a l'Atlàntida de Vic a finals de juny amb tres sessions de treball, 27, 28 i 29 de juny, ens va portar a la presentació i aprovació del Projecte Educatiu Vedruna, concretant-lo per etapes educatives. La posada en marxa de Vedruna Catalunya Educació es va fer efectiva l'1 de setembre de 2017, a Tarragona. Començava, llavors, una altra història.

3. Equip de Coordinació Vedruna Catalunya Educació

El camí cap a la Fundació Vedruna Catalunya Educació va tenir un punt d'inflexió important a partir del curs 2015-2016, quan es va crear l'Equip de Coordinació de Vedruna Catalunya, on hi eren presents tres membres de l'Equip de Gestió de Barcelona: Montserrat Espinalt, Josep Closa i Ramon Rial.

Va ser a partir d'aquí que va començar a caminar el Projecte de la Fundació Vedruna Catalunya Educació, de manera que les reunions de directors generals van ser comunes amb les de tots els directors de les escoles Vedruna de Catalunya. En aquell moment van néixer iniciatives que han donat peu a la realitat actual:

- Desenvolupament del Projecte Google, a través dels ordinadors Chrome, que havien començat uns anys abans amb l'impuls de l'equip format per Josep Closa (Barcelona), Albert Pijoan (Girona) i Manel Salas (Tarragona) amb incorporacions de mestres de totes les escoles de Catalunya.
- Impuls d'un sistema de comunicació per a totes les escoles a través dels correus electrònics i altres sistemes, com el fullet **Vedruna Informa**, adreçat als mateixos mestres i a les famílies.

- Desenvolupament d'un equip de formació encarregat de coordinar accions educatives de diferents tipologies: Equip de Psicopedagogs, Equip de Llars d'Infants, Jornades de Multilingüisme, Jornades d'Escoles Verdes...
- Preparació de l'acte de celebració dels 190 anys de la fundació de la Congregació, amb publicació inclosa.

- Desenvolupament d'un Projecte Educatiu Compartit, que va ser presentat a Tarragona l'1 de setembre de 2017, amb motiu de l'inici de la posada en marxa de Vedruna Catalunya Educació.
- Treball intens d'un equip motor per formar Vedruna Catalunya, amb la constitució d'un nou Patronat, el de Vedruna Catalunya Educació, del qual formen part cinc persones de Barcelona: Montserrat Espinalt, Josep Closa, Jordi Espona, Antoni Serrat i Alba Amado.

L'entorn

Projecte educatiu **Indicador**
El treball de l'entorn al llarg de l'etapa
El treball de l'entorn al llarg de l'etapa

Les maneres d'aprendre

Projecte educatiu **Indicador**
El treball de l'aprenentatge al llarg de l'etapa
El treball de l'aprenentatge al llarg de l'etapa

Les competències del segle XXI

Projecte educatiu **Indicador**
El treball de les competències del segle XXI
El treball de les competències del segle XXI

El moll de l'os del Projecte

Projecte educatiu **Indicador**
El treball de l'os del Projecte
El treball de l'os del Projecte

Paraules clau

Contactes amb

l'Administració

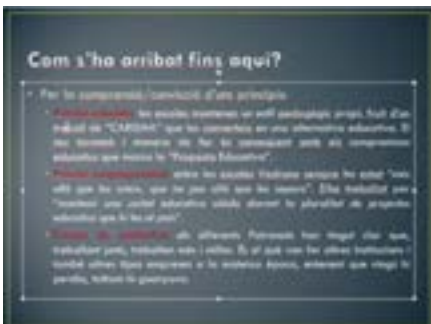
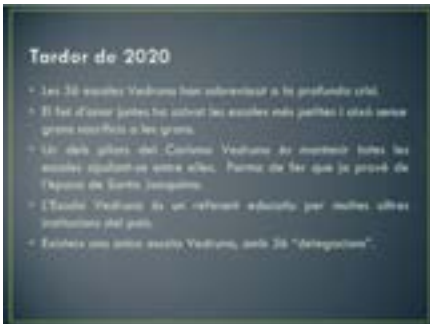
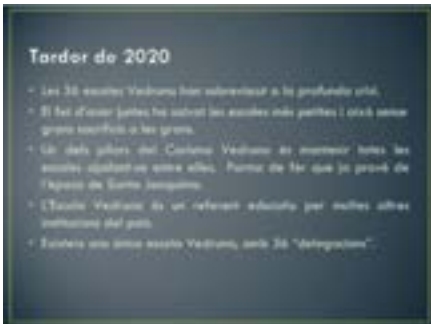
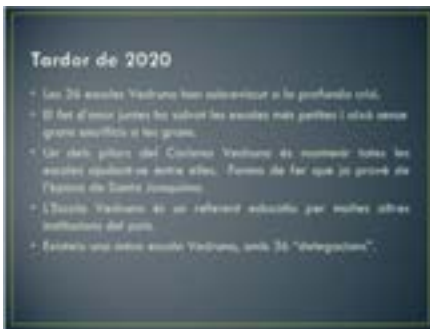
Una de les fites que ha aconseguit la Fundació en els seus anys de vida ha estat el de posar les nostres escoles en el mapa de l'educació a la Catalunya del segle XXI. Una de les tasques que es va realitzar va ser l'establiment de contactes amb el Departament d'Ensenyament a través de visites continuades a la Direcció i la Subdirecció General de Centres Docents Concertats, especialment amb el Sr. Miquel García i Casaponsa, i amb els delegats dels Serveis Territorials. Juntament amb aquest contacte, l'Equip de Gestió va interaccionar, amb representants de les altres dues províncies Vedruna, amb tots els consellers d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Amb els tarannàs diferents de cadascun, es van mantenir entrevistes amb els honorables Marta Cid, Ernest Maragall, Irene Rigau i Meritxell Ruiz.

Diríem que aquests contactes, juntament amb la presència primer de M. Àngels Muro i després de Montse Espinalt en la Junta de l'APSEC de la Fundació de l'Escola Cristiana de Catalunya, han aconseguit situar de manera privilegiada les escoles Vedruna de Barcelona, i ara de Catalunya, en el mapa de l'educació al nostre país.

Una realitat
transformada:
Fundació
Vedruna Catalunya
Educació

Haver arribat fins aquí, a Vedruna Catalunya Educació, podríem dir que ha estat un somni que s'ha acomplert. Fent repàs a documents històrics, hem pogut trobar i visionar un document PowerPoint que data de l'any 2010. Porta per títol: *Un somni? Vedruna Catalunya Educació 2020*. L'any 2010 ens trobàvem, realment, lluny de la realitat actual. Tot i així, certament ja es feien prospectives de futur. Ens sembla interessant reproduir-lo en aquesta publicació sense tocar-ne cap mot ni cap paraula. Si en feu una lectura, observareu que el document s'aproxima molt a la realitat actual. És una demostració ben palpable que, amb treball i intenció, els somnis es poden convertir en realitat.

Temporalització

- Cas 2010-2011:
 - Es constitueix Tècnica de Treball de Treballadors, Catalunya, Educació.
 - S'acorda i s'aplica el full de ruta del procés i es fa d'acord.
- Tancada del 2011:
 - Presentació del full de ruta als DG i president de Finançament.
- Cas 2011-2012:
 - Estudi de l'alternativa que ha de donar lloc a l'ICB.
- Cas 2012-2013:
 - Estudi al punt "forçat" i la temporalització d'incorporar a equips alternatius.

Els responsables de prendre la decisió comparteixen d'uns conceptes claus:

- Les persones, passen, i es troben a què.
- Més enllà de les divergències personals, està que compte és la voluntat de veure el futur de la institució.
- Prendre les decisions responsablement, amb risc de futur.
- Treballar en comú i alguns cops, per aconseguir un resultat definitiu.
- El futur de acompanyar (amb) però amb ells comuns. Solament que quan comencem junts amb equips, amb equips, equips... però amb sentir començar quan farem el CM.

Paraules clau Les comunicacions, dels correus electrònics al WhatsApp

Un element que marcarà la història de les escoles de la Fundació és el de les comunicacions. Podem dir que l'inici de la història de la Fundació coincideix plenament amb la implementació de les noves tecnologies, tant a nivell educatiu (la plataforma digital de Clickedu es va iniciar el curs 2008-2009) com amb l'expansió de l'ús del correu electrònic i dels grups de WhatsApp. De ben segur que les comunicacions digitals han suposat un tant per cent molt elevat de l'èxit de la Fundació en la idea de crear xarxa i comunitat.

EPÍLEG

Aquesta memòria és, segurament, una visió personal.

Malgrat voler ésser objectiu, quan hom narra la vida d'una Institució que encara és viva, el risc de mostrar una visió particular és elevada. Per això, volem acabar aquesta publicació amb unes pàgines en blanc, unes pàgines per escriure.

Aquesta memòria, segur, hauria estat ben diferent si tu,, no n'haguessis estat protagonista en primera persona.

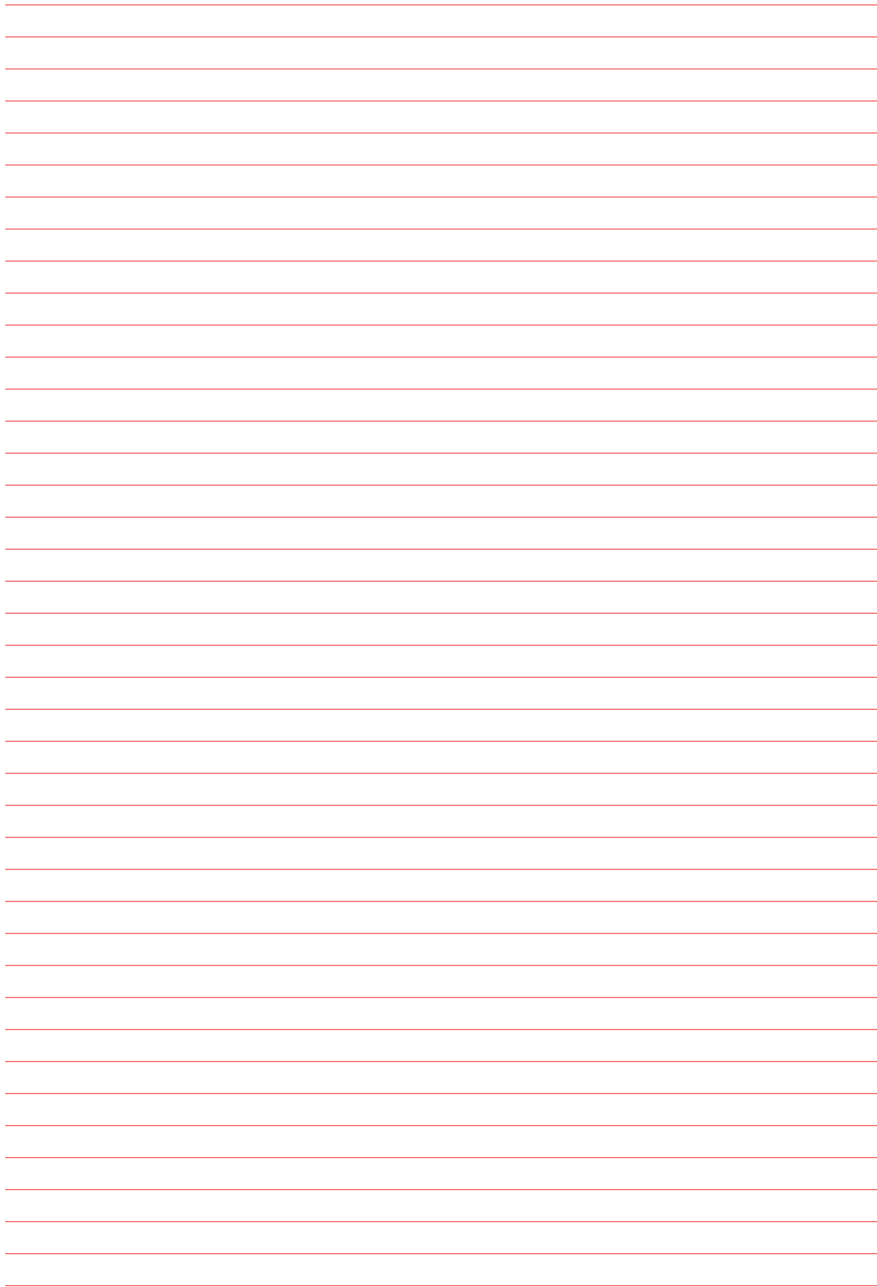
Esperem que les pàgines que has llegit responguin, si més no en una part important, a allò que has viscut al llarg dels anys al capdavant de la Fundació.

Les històries de les institucions són la suma de l'aportació de les seves persones, de cada persona. I de ben segur que totes les històries tenen els seus matisos en funció del lloc des del qual hom n'ha estat protagonista.

La intenció és que siguis tu mateix qui pugui reescriure, interpretar o puntualitzar aquests primers apunts de la història de la Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona.

N'ets i n'has estat, protagonista.

Vic, juny de 2018

*A vegades és necessari aturar-se, mirar enrere
i sentir-se orgullós d'allò que s'ha fet.*

MARIO BENEDETTI

Aquesta publicació té una intenció clara: deixar constància per a la història de l'educació del país i per a la història de la Congregació de les Germanes Vedruna de Catalunya, i concretament de la província canònica de Barcelona, de l'existència d'una entitat, la **Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona**, que ha tingut setze anys de vida. Una entitat creada formalment l'any 2002 i que va deixar d'existir el dia 22 de maig de l'any 2018, festivitat de Santa Joaquina, a partir del moment en què la Fundació de Barcelona va passar a ser part integrant d'una nova fundació: la **Fundació Vedruna Catalunya Educació**.

El valor d'una entitat no es mesura, només, pel seu nombre d'anys d'existència, sinó, i sobretot, per la capacitat de transformació de la realitat que pot tenir i per l'impacte generat en relació amb el seu entorn. La Fundació Privada Educativa Vedruna Barcelona ha deixat empremta.

